

OCENA POGŁOWIA TCHÓRZOFRETEK
NA PODSTAWIE WYBRANEJ FERMY WIELKOTOWAROWEJ

Maria Bednarz, Maria Szostek

Instytut Produkcji Drobiarskiej
Zakład Hodowli i Użytkowania Zwierząt Futerkowych
i Drobego Inwentarza, SGGW-AR Warszawa

WSTĘP

Skóry tchórzofretek mają duży popyt na aukcjach nabywców, pod warunkiem spełnienia wymagań jakościowych, zwłaszcza odnośnie do barwy podszycia. Ceny za skóry o podszyciu pomarańczowym ulegały dużej obniżce. Szczególnym popytem cieszą się obecnie skóry zbliżone umaszczeniem do dzikiego tchórza, Roguski [3]. Wymagane jest podszycie jasne o odcieniu popielatym, włosy pokrywowe czarne. Barwa ogólna z wyraźnym kontrastem między podszyciem a włosami pokrywowymi, z możliwie małą powierzchnią całkowicie zastoniętych włosów puchowych w pasie barkowym oraz wzdłuż grzbietu i brzucha, Bednarz [1]. W roku 1975 skupiono 29,3, w 1979 - 106,7, a w 1980 - 89,2 tys. sztuk skór; wyeksportowano odpowiednio 20,7, 80,4, 57,5. Są to ilości duże, odgrywające znaczącą rolę w obrocie skórami.

Celem pracy była ocena masy ciała oraz barwy podszycia okrywy włosowej dużej populacji tchórzofretek. Problem ustalenia właściwej, wzorcowej barwy jest dyskutowany i budzi wiele kontrowersji wśród specjalistów. W pracy przeanalizowano istniejące typy barwne oraz podjęto próbę ustalenia zależności między typem barwnym a masą ciała. Uzyskane wyniki powinny być przydatne przy nowelizacji wzorca licencyjnego, jak również dostarczyć wskazówek potrzebnych hodowcom w ich pracy hodowlanej.

MATERIAŁ I METODY

Materiał doświadczalny stanowiły tchórzofretki urodzone i odchowane w fermie PGR Wiartel. Obserwacje przeprowadzono łącznie na 3079 sztukach. Materiał do badań zebrano w latach 1978, 1979 oraz podczas licencji 1980 roku. Zwierzęta oceniano wg wzorca licencyjnego [2]. Nowum, poza normalną oceną barwy, było wyodrębnienie 8 grup barwnych podszycia, i tak: popielate, popielate jasne, popielate intensywne, żółte jasne, żółte intensywne, żółtocytrynowe, żółtopomarańczowe i pomarańczowe.

WYNIKI

Masę ciała w okresie licencji podano w tabeli 1. W analizowanych latach oceniane samice osiągnęły średnią masę powyżej 1000 g, samce natomiast tylko w roku 1979 uzyskały masę powyżej 1800 g. Najgorsze wyniki otrzymano zarówno dla samic jak i dla samców w roku 1980.

Tabela 1

Średnia masa tchórzofretek, g

Rok	Samce			Samice		
	n	\bar{x}	$S_{\bar{x}}$	n	\bar{x}	$S_{\bar{x}}$
1978	465	1760,73	8,61	712	1047,70	5,56
1979	364	1955,11	12,45	715	1071,41	23,70
1980	259	1678,03	13,67	564	1002,05	5,45

Rozpatrując procentowy udział wyodrębnionych grup barwnych w populacji badanych tchórzofretek /tab. 2/ stwierdzono, że samice o podszyciu popielatym /zbliżonym najbardziej do tchórza/ stanowiły najwyższy procent, tj. 27,95 oraz żółtym jasnym - 25,03%. Wśród samców dominowało podszycie żółte jasne i intensywne /łącznie 20,77% - 171 sztuk/. Do grupy o podszyciu pomarańczowym zakwalifikowano 37 tchórzofretek - 4,49% ocenianego pogłowia. W tabeli 3 przedstawiono, jak kształtuje się masa tchórzofretek w wyodrębnionych 8 grupach barwnych. Najwyższą masę ponad 1800 g uzyskiwały samce o żółtym intensywnym i jasnym oraz pomarańczowym podszyciu. Najwięcej samic o masie powyżej 1000 g miało barwę jasno-żółtą i popielatą /15,22% i 14,87%/.

Tabela 2

Procentowy udział tchórzofretek w poszczególnych grupach barwnych

Barwa podszycia	Samce	Samice	Ogółem
Popielata	5,95	27,95	33,90
Popielata jasna	-	4,37	4,37
Popielata intensywna	-	1,70	1,70
Żółta jasna	11,54	25,03	36,57
Żółta intensywna	9,23	7,65	16,88
Żółta cytrynowa	0,12	0,85	0,97
Żółtopomarańczowa	0,85	0,24	1,09
Pomarańczowa	3,77	0,72	4,49

Tabela 3

Masa ciała a barwa podszycia, %

Płeć	Masa, g	Barwa podszycia								Ogółem
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Samce	1500	7,33	-	-	9,65	1,16	0,38	0,77	1,93	21,22
	1500-1650	5,02	-	-	11,19	8,87	-	0,38	1,54	27,00
	1650-1800	3,86	-	-	6,56	8,87	-	0,76	2,31	22,31
	1800	2,70	-	-	9,26	10,42	-	0,77	6,77	29,47
Samice	800	2,83	0,18	0,18	2,12	0,53	-	-	-	5,84
	800-900	10,08	1,42	0,53	5,84	0,88	0,53	-	0,18	19,47
	900-1000	12,92	1,59	1,24	13,27	4,78	0,53	0,18	0,71	35,22
	1000	14,87	3,36	0,53	15,22	4,95	0,18	0,18	0,18	39,47

1 - popielata,	5 - żółta intensywna,
2 - popielata jasna,	6 - żółtocytrynowa,
3 - popielata intensywna,	7 - żółtopomarańczowa,
4 - żółta jasna,	8 - pomarańczowa.

WNIOSKI

1. W analizowanym okresie samice osiągnęły masę powyżej 1000 g, co odpowiada wymaganiom podanym we wzorcu licencyjnym i świadczy o prawidłowym ich odchowie, samce zaś uzyskiwały masę niższą od 1800 g /poza 1979 r./.

2. Biorąc pod uwagę tak dużą populację zwierząt można stwierdzić, że uzyskiwana masa ciała ocenianych tchórzofretek była zadowalająca.

3. Samce o barwie podszycia intensywnej żółtej i pomarańczowej posiadały masę najwyższą i charakteryzowały się na ogół łagodnym temperamentem.

LITERATURA

1. Bednarz M.: Hod. Drob. Inwent., 1980, z. 9-10, 25-26.
2. Kopański R., Bednarz M.: Wzorzec oceny pokroju tchórzofretek Min. Rol. 1975.
3. Roguski W.: Hod. Drob. Inwent., 1980, z. 4, s. 2-3.

М.Беднаж, М.Шостек

ОЦЕНКА ПОГОЛОВЬЯ ПОМЕСЕЙ ХОРЬКОВ
НА ПРИМЕРЕ ВЫБРАННОЙ КРУПНОТОВАРНОЙ ФЕРМЫ

Р е з ю м е

В труде анализировали вес тела и окраску волосяного покрова 3079 голов лицензированных в период 1978-1980 гг. помесей хорьков в ферме госхоза Вяртель. Оценка проводилась в соответствии с обязующим лицензионным эталоном. Средний вес тела исследуемых самцов составлял 1797,95 г, самок - 1049 г. В 1980 г. выделено 8 цветных групп подшерстки /от светло-желтой до оранжевой/. Хорьки со светло-желтым подшерстком составляли 36,57%, пепельным - 33,90% и интенсивным желтым - 16,88% популяции.

Установлено, что самцы с интенсивной окраской подшерстки /оранжевой, желтой/ достигали высшего среднего веса тела. Средний же вес тела самок не показывал существенных различий между отдельными цветными группами.

M. Bednarz, M. Szostek

THE EVALUATION OF POLECAT-FERRETS POPULATION
EXAMPLED OF CHOSEN COMMERCIAL FARM

Summary

The body weight and lining colour of 3079 polecat-ferrets estimated in 1978-1980 years in PGR Wiartel farm were analyzed. The evaluation was made according to valid standard of license. The average body weight of males was 1797,95 g, of females - 1049,05 g. In 1980 year the 8 group of colour lining were differentiated /from light ashen to orange/. The polecat-ferrets with light yellow lining amounted to 36,57% of population, with ashen - 33,90%, with intense yellow - 16,88%. There were observed that males with intense /orange, yellow/ colour of lining have reached the higher average body weight. However the average females body weights were not significantly different between several colour groups.